

C23 – BRU1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

13 oktober 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BRUSSEL EN DE VLAAMSE RAND

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de stand van zaken van de uitvoering van de beleidsnota Brussel 2004-2009, voor wat de aspecten betreft die verwijzen naar kansarmoedebestrijding	1
Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het provinciaal overlegplatform voor de gemeenten van de Vlaamse Rand	6

Voorzitter: mevrouw Gerda Van Steenberge

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de stand van zaken van de uitvoering van de beleidsnota Brussel 2004-2009, voor wat de aspecten betreft die verwijzen naar kansarmoedebestrijding

De voorzitter: de heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mevrouw de voorzitter, mijn vraag om uitleg betreft een transversaal aspect van de beleidsnota Brussel van de minister.

De reden waarom ik dit onderwerp nu ter sprake breng, is geen groot geheim. Op 17 oktober 2005 vindt de internationale dag van de strijd tegen de armoede plaats. Dergelijke internationale dagen zijn als boodschappenlijstjes, want ze bieden de gelegenheid even stil te staan bij de vooruitgang die met betrekking tot bepaalde punten is geboekt. Meer moet achter deze vraag om uitleg niet worden gezocht. Het is de bedoeling dit in de loop van deze week met alle leden van de Vlaamse Regering eens te bespreken.

Een van de verdiensten van de beleidsnota van de minister over de situatie in Brussel is dat ze, meer nog dan zijn collega's, de kansarmoede en de gevaren van een Mattheuseffect vermeldt. Veel politici zwijgen hierover. In de beleidsnota Brussel staat echter het volgende te lezen: 'We stellen ons kritische vragen over het bereik van onze beleidsinspanningen en deze van vele door ons ondersteunde verenigingen en instellingen. We weten immers dat er nog steeds belangrijke maatschappelijke groepen zijn die niet genieten van de inspanningen die onze gemeenschap doet. Daarbij denken we aan mensen in armoede, sommige etnische minderheden, mensen met een handicap en dergelijke. Deze bekommernis krijgt hopelijk concrete en effectieve antwoorden.'

Iets verder in dezelfde beleidsnota komt armoede ook in verband met het onderwijs in Brussel ter sprake. De bevoegdheid van de minister is op dit vlak uiteraard enkel van coördinerende aard. De beleidsnota drukt de wil uit van de minister om de directies,

de leerkrachten en de CLB's ertoe aan te zetten de armoedeproblematiek in het onderwijs aan te kaarten en een reële plaats te geven. Dit moet uiteraard steeds binnen een Brusselse context worden gezien. Tot slot wordt in de beleidsnota ook de evaluatie van het GOK-decreet aangekondigd. Dit onderwerp is hier uiteraard al eerder ter sprake gekomen.

Ik zou het vandaag, ongeveer een jaar na de beleidsnota, eens over onze positie willen hebben. Op welke structurele wijze volgt de minister het bereik van de beleidsinspanningen op? Ik denk hierbij in het bijzonder aan de maatschappelijke groep van de mensen die in armoede leven. Over welke instrumenten kan de minister hiervoor beschikken? Het is een goede zaak dat de minister alert blijft. Zijn er ook manieren om dit aspect in het beleid gestalte te geven? Heeft de Vlaamse Regering al maatregelen kunnen treffen om de directies, de leerkrachten en de CLB's ertoe aan te zetten de armoedeproblematiek een plaats in het onderwijs te geven? Aangezien dit onderwerp al eerder in het Vlaams Parlement is besproken, aarzel ik om vragen over het GOK-decreet te stellen. Wil de minister in dit verband nog bepaalde elementen onder de aandacht brengen? Hoe evalueert u dit decreet op dit ogenblik?

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mevrouw de voorzitter, ik wil op transversale wijze op de vragen van de heer Vanackere reageren. Ik heb vijf jaar in de VGC gezeten. Ik ben blij dat bepaalde onderwerpen hier gedurende een jaar niet ter sprake zijn gekomen. Tijdens elke bespreking in de VGC van het beleid ten aanzien van de Vlamingen in Brussel gaat het over minderheden, kansarmoede en dergelijke. Ik vind dit bijzonder verwarrend.

Het is jammer dat de vraag om uitleg van de heer Vanackere met onze ernstige traditie breekt. Dit betekent niet dat ik hem niet graag heb, want ik hoor hem graag over beheerscontracten bezig, en over het verschil tussen gemeenschappen en gewesten kan hij ons allemaal nog veel bijbrengen.

Het beleid ten aanzien van de Vlamingen in Brussel baadt in de semantische verwarringen. Elke dis-

cussie gaat over armoede, kansarmoede en etnische minderheden. In de beleidsnota van de minister staat het volgende te lezen: 'Daarbij denken we aan mensen in armoede, sommige etnische minderheden'. De beleidsnota verwijst eveneens naar het GOK-decreet en naar de CLB's.

Tijdens deze discussies wordt steeds uitgegaan van de filosofie die bij de oprichting van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en van de VGC in werking is getreden. Volgens deze filosofie vormen de Vlamingen in Brussel een minderheid tussen de minderheden. Ik wil daar nu niet verder over uitweiden, ik wil enkel de situatie schetsen en aantonen tot welke aberraties deze filosofie kan leiden.

Armoede en kansarmoede zijn twee verschillende zaken. Het gaat hier om een semantische verwarring.

Wat het onderwijs in Brussel betreft, zou ik graag naar een uitspraak van minister Vanhengel verwijzen. Volgens minister Vanhengel moet het Nederlandstalig onderwijs in Noord-Brussel verder worden uitgebouwd omdat er bij de Franstaligen en de allochtonen een behoefte leeft. Dit is een nieuw uitgangspunt. Vroeger zouden de Nederlandstaligen om een uitbreiding van het Nederlandstalig onderwijs vragen. Uiteraard zijn uiteindelijk wat Franstalige allochtonen in dat onderwijs terechtgekomen. Nu vinden bepaalde mensen het al nodig om op vraag van Franstaligen en van allochtonen Nederlandstalig onderwijs in te richten. Ik vraag me af wat de minister hiervan vindt.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Mevrouw de voorzitter, ik zou graag even verwijzen naar het bericht dat de Voedselbank gisteren heeft verspreid. Blijkbaar vormt armoede in Brussel een zeer actueel thema. Dit is waarschijnlijk ook aan de stedelijke context verbonden. Voor de Voedselbank is de armoede van de etnisch-culturele minderheden zeer zichtbaar. Bijna 55 percent van de mensen die zich tot de Voedselbank wenden, hebben helemaal geen inkomen. Vaak gaat het om mensen die zich in een lopende procedure bevinden en bijgevolg geen recht op een inkomen hebben.

Ik zou de etnisch-culturele minderheden niet zonder meer met een Franstalig of niet-Nederlandstalig publiek gelijkschakelen. Mijn ervaringen in Brussel

zijn heel anders. Veel mensen rekenen zich tot de Vlaamse groep of leren Nederlands.

Mijnheer de minister, de armoede in Brussel of, meer in het algemeen, in een stedelijke context, zou een plaats in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding van minister Vervotte moeten krijgen. Bent u betrokken bij het opstellen van dat plan? Welke stappen hebt u reeds gezet om Brussel een goede plaats in dat plan te bezorgen?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, alvorens concreet op de verschillende vragen van de heer Vanackere in te gaan, wil ik nog een algemene bedenking naar voren brengen.

Ik vind het praten over armoede en het uiten van een bezorgdheid om de beleidsinstrumenten of om het bereik van de beleidsinitiatieven geen pose of gril. Dit is een essentieel gegeven. Ik ben dan ook gelukkig met de vraag om uitleg van de heer Vanackere.

Ik besef dat ik allicht niet over de beste beleidsinstrumenten beschik om de kansarmoede daadwerkelijk te bestrijden. Ik ben het echter niet eens met de analyse van de heer Arckens. Hij vraagt zich blijkbaar af waar we eigenlijk mee bezig zijn. Ik leef nochtans ook in deze stad. Ik vind niet dat we ons enkel om de rijke Vlamingen moeten bekommeren. Volgens de heer Arckens doen we enkel het tegenovergestelde. Hij heeft dit in de VGC al herhaaldelijk verklaard. Ik wil dit thema grondig en sereen bespreken.

Deze vraag om uitleg is geen pose of hype. Armoede is een onrecht waar we nooit voldoende aandacht aan kunnen schenken. Veel leden van etnisch-culturele minderheden leven in armoede. Dit is vaak aan hun problematische vertreksituatie te wijten.

De uitspraken van minister Vanhengel over het Nederlandstalig onderwijs in Brussel vormen een inherent deel van de doelstelling die in het Vlaams Parlement is geformuleerd. De Vlaamse Gemeenschap wil haar verantwoordelijkheid opnemen ten aanzien van 300.000 mensen oftewel een derde van de Brusselse bevolking. Dit betekent uiteraard niet dat het nooit om 301.000 mensen mag gaan. We willen ons gewoon ten volle voor deze stad inzetten en onze verantwoordelijkheid opnemen. We willen de leefbaarheid verhogen op alle manieren die van ver

of van nabij aan de gemeenschapsbevoegden kunnen worden verbonden.

We mogen ons niet beperken tot de mensen die een taalexamen Nederlands hebben afgelegd of wiens historische roots met de rest van Vlaanderen zijn verbonden. Ik beschouw iedereen in Brussel die zich tot de Vlaamse Gemeenschap richt als een lid van onze gemeenschap. Een aantal van onze instellingen staan net open voor al deze mensen. Er is geen reden om dit allemaal vanuit een negatieve invalshoek te bekijken. Voor mij is dit een wezenlijk onderdeel van het beleid dat we moeten voeren.

Vooraleer concreet op de vragen van de heer Vanackere in te gaan, wil ik nog verduidelijken dat ik in mijn beleidsnota in eerste instantie een bezorgdheid heb geuit. Ik stel namelijk vast dat we naar een duale maatschappij evolueren. Ik ben dan ook van mening dat de Vlaamse Regering de beschikbare en de zelf gecreëerde beleidsinstrumenten zo intensief mogelijk moet gebruiken. We moeten zoveel mogelijk mensen zoveel mogelijk kansen bieden.

Ik wil die uitdaging ook in Brussel aangaan. Vergelijken met alle uitdagingen waarmee we de komende jaren op het vlak van kansarmoede zullen worden geconfronteerd, lijken de concrete en directe beleidsinstrumenten waarover ik beschik veeleer minimaal. Desalniettemin wil ik tijdens deze legislatuur een aanzienlijke vooruitgang boeken. Ik wil, samen met de overige leden van de Vlaamse Regering, die resultaten onder meer bereiken door de Brusselnorm nog beter toe te passen.

In mijn beleid ten aanzien van Brussel vertrek ik, zoals hier unaniem is goedgekeurd, steeds vanuit de 300.000-norm. Dit betekent dat ik Brussel voor elk belangrijk Vlaams beleidsinitiatief als een stad met 300.000 inwoners beschouw. Dit bevolkingssegment bestaat niet enkel uit Nederlandstaligen, het bestaat ook uit anderstaligen, vaak met allochtone culturele wortels, die de Nederlandstalige onderwijs-, cultuur- en welzijnsnetwerken gebruiken.

Het gaat hier om een objectieve dwarsdoorsnede van de maatschappij. De kansarmen worden ook bij deze groep gerekend. Vooral deze mensen hebben nood aan goede welzijns- en gezondheidsvoorzieningen. De Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse netwerken bieden die voorzieningen aan. Het kan natuurlijk nog beter. In de loop van de komende jaren zal ik, samen met minister Vervotte, met de woon- en zorg-

zones en met het zorgnet een belangrijke inhaalbeweging inzetten.

Of de Brussel-norm in de praktijk werkt, is geen gemakkelijke vraag. We moeten dit genuanceerd benaderen. Om deze problematiek aan te pakken, heb ik binnen het kader van het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) geld vrijgemaakt om een kwantitatief budgettair meetinstrument en een beleidseffectenevaluatiesysteem op te zetten. We noemen dit de Brusseltoets. Dit beleidsinstrument zal in de toekomst worden ingezet om de praktische toepassing van de 300.000-norm in de besteding van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap te waarborgen. De Vlaamse decreet- en regelgeving wordt al op voorhand op de toepasbaarheid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest getoetst. Indien blijkt dat de regelgeving correct wordt toegepast, zal duidelijk worden dat de kansarmen specifiek worden aangesproken.

Ik sta gelukkig niet alleen in de strijd tegen kansen andere armoede. De Vlaamse Regering heeft afgesproken voldoende aandacht te schenken aan de armoedeproblematiek. Aangezien armoede een transversale bevoegdheid is, engageert de Vlaamse Regering zich ertoe om het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding op te stellen en uit te voeren. Dit actieplan is een samenwerking tussen alle ministers en betreft verschillende beleidsdomeinen, met inbegrip van de bevoegdheid inzake Brusselse Aangelegenheden.

Verder wil ik een aantal van onze eigen instrumenten evalueren. Ik wil de subsidiepot tegen het einde van het jaar evalueren. Op die manier kan er eerst nog wat tijd overheen gaan. Het is uiteraard niet de bedoeling elk project afzonderlijk te analyseren: ik wil weten wat de impact van de projectsubsidies is en wie we precies bereiken. Het is immers de bedoeling een duidelijker accent op de 300.000 inwoners te leggen. Dit zal bij de bespreking van de begroting 2006 nog duidelijker naar voren komen. We willen het beleid intensifiëren ten aanzien van anderstaligen die een beroep doen op het Vlaams netwerk van voorzieningen. In mijn ogen maken zij deel uit van de Vlaamse Gemeenschap.

Ik wil tevens een soortgelijke evaluatie van mijn andere bevoegdheden op poten zetten. Ik denk hierbij onder meer aan de specifieke toepassing in Brussel van het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid.

Ik wil nagaan welke gevolgen de invoering van dit decreet heeft en wie we precies bereiken.

De vraag over de aandacht van directies, leerkrachten en CLB's voor armoede in het onderwijs kan natuurlijk evengoed aan de minister van Onderwijs worden gesteld. Mijn antwoord is dan ook op zijn informatie gebaseerd.

In de eerste plaats is er het integrale beleidskader van het Gelijke Onderwijskansendecreet (GOK). Door middel van dit decreet willen we de schoolloopbanen van alle leerlingen verbeteren. We willen hierbij bijzondere aandacht schenken aan de leerlingen wier schoolloopbanen door omstandigheden zijn gehypothekeerd. Het steunpunt GOK staat in voor het ondersteuningsaanbod.

In februari 2003 hebben een hele reeks organisaties een engagementsverklaring ondertekend. De werknemers- en werkgeversorganisaties, de CLB-koepels, de leerlingen- en ouderverenigingen, het VCIM, het Kinderrechtencommissariaat van de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen en anderen hebben zich geëngageerd om de publieke opinie en de ouders te sensibiliseren met betrekking tot de doelstellingen van het gelijkheidsbeleid. Minister Vandembroucke heeft zich geëngageerd om deze inspanningen te ondersteunen.

Momenteel werken de leden van de commissie Toelating van de VLOR volop samen om de meerwaarde van diversiteit door middel van een gezamenlijke campagne naar voren te brengen. De campagne houdt in dat alle betrokken organisaties gedurende eenzelfde periode aandacht aan eenzelfde thema schenken.

De eigen communicatiekanalen van de Vlaamse overheid, zoals het tijdschrift Klasse, nemen deel aan deze grootscheepse campagne. De inhoudelijke dossiers behandelen goede praktijkvoorbeelden, cijfermateriaal en onderzoeksresultaten. Ze bevatten ook links naar partnerorganisaties en andere informatie in verband met doorverwijzingen. Elk dossier dient als basis voor de communicatiediensten, die hun inspanningen tijdens dezelfde periode op een bepaalde thematiek focussen. In oktober 2005 staan armoede in en de kosten van het onderwijs centraal. Dit thema wordt aan het gelijkheidsbeleid gekoppeld.

Het project 'Week van de diversiteit' is dit jaar op de lerarenopleiding gefocust. De leerkrachten nemen immers een sleutelpositie in om de deskundigheid in het omgaan met diversiteit op langere termijn te verankeren. Doorheen heel het schooljaar 2005-2006 blijven docenten uit diverse types van lerarenopleidingen en uit diverse regio's en netten aan de slag. Samen met de vertegenwoordigers van de middenveldorganisaties, buigen ze zich over de manieren waarop een toekomstige leerkracht zich het best kan voorbereiden op de diversiteit die hij in een klas of in een school zal aantreffen. Deze uitwisseling van expertise betreffende gemeenschappelijke uitdagingen zal gevoelens van erkenning en herkenning wekken en inspireren. Deze oefening zal onder meer in een publicatie resulteren.

In de projectgroepen zetelen onder meer vertegenwoordigers van het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen en van die verenigingen zelf. In Brussel zijn er nog allerhande specifieke ondersteuningsprojecten, zoals Voorrangsbepaald Brussel, Onderwijs in Eigen Taal en Cultuur en het tijdelijk project Brussels Curriculum. De VGC staat in voor additionele ondersteuning.

In het Brussels Nederlandstalig onderwijs doet zich een belangrijke stijging van de GOK-lestijden voor. In de 103 basisscholen zijn de GOK-lestijden tot 4433 uur gestegen. In de secundaire scholen zijn de GOK-lestijden tot 583 uur gestegen. Vroeger kregen de Brusselse basisscholen 8 procent van de aanvullende lestijden. Nu gaat het al om 15,8 procent.

De Lokale Overlegplatforms (LOP) hebben een aantal bijkomende opdrachten gekregen. Binnen een LOP kunnen afspraken over instrumenten voor een actieve rekrutering van de doelgroepen worden gemaakt. Op vraag van de ouders kan bij weigeringen worden bemiddeld. De time-outprojecten van het LOP Brussel Secundair Onderwijs zijn eveneens belangrijk.

Het GOK-decreet bevat nog een aantal maatregelen die een onrechtstreekse impact op de armoedebestrijding uitoefenen. De scholen hanteren een aanmeldingsregister. Alle aanmeldingen worden chronologisch genoteerd. Elke aanmelding leidt uiteindelijk tot een inschrijving of tot weigering. Indien in de loop van het schooljaar een plaats vrijkomt, moet de school geen rekening met de chronologische lijst van geweigerde leerlingen houden. De gebruikte GOK-indicatoren hebben onder meer betrekking op

het opleidingsniveau van de moeder, het vervangingsinkomen en de thuisloze en trekkende bevolking.

Het GOK-decreet bestaat eigenlijk uit drie grote luiken: de inschrijvingen, de LOP's en het geïntegreerd ondersteuningsaanbod. Elk luik heeft zijn eigen betekenis en zijn eigen belang.

Wat de inschrijvingen betreft, willen we in de mate van het mogelijke diversiteit binnen de scholen nastreven en het recht op inschrijving in de gekozen school verstevigen. In het verleden is immers vastgesteld dat het inschrijvingsbeleid van sommige scholen tot bepaalde vormen van uitsluiting of van discriminatie leidde. Dankzij dit luik van het GOK-decreet zijn dergelijke praktijken sterk afgenomen. Waar malafide praktijken alsnog de kop opsteken, komen ze ook sneller aan het licht.

Tussentijdse evaluaties hebben een aantal knelpunten gedetecteerd. De vooropgestelde doelstellingen zijn niet steeds gehaald. De zwakkere groepen in de maatschappij hebben veel minder van het versterkt inschrijvingsrecht gebruik gemaakt. Het GOK-decreet ging te veel van de mondigheid van de vragende partij uit. Hierdoor kwam de positie van de zwakkere onderwijsvragers onder druk te staan. In enkele populaire Brusselse scholen wilde de directie graag een aantal plaatsen voor kansarmere kinderen voorbehouden. Door het principe van 'eerst komt, eerst maalt' bleek dit niet mogelijk. Dit is een van de redenen waarom het GOK-decreet ondertussen is aangepast. Scholen beschikken voortaan over de mogelijkheid om gedurende een bepaalde periode een zogenaamde voorrangperiode in te bouwen. Het mechanisme dat scholen in staat stelde om leerlingen onder bepaalde voorwaarden door te verwijzen, bleek ook geen succes. Dit mechanisme is ondertussen uit het decreet geschrapt.

De gewijzigde regelgeving kan momenteel nog niet worden geëvalueerd. Ze is immers pas van toepassing vanaf de inschrijvingsperiode voor het schooljaar 2006-2007. We hebben dit onderwerp al uitvoerig besproken. In bepaalde gevallen heeft het GOK-decreet bijna het omgekeerde van de doelstellingen bereikt. De doorgevoerde aanpassingen zullen voor de doelgroepen van het gelijkemansbeleid een stap vooruit betekenen. Het is echter nog te vroeg om tot een evaluatie over te gaan.

De LOP's zijn in het leven geroepen om het ontstaan van lokale dynamieken mogelijk te maken. Indien we

alles enkel op een centraal gestuurd beleid zouden enten, zouden we de doelstellingen van het decreet zeker niet kunnen halen. De gedeeltelijke autonomie van het lokale overleg wordt als een kritische succesfactor beschouwd.

Het opstarten van de LOP's is hier en daar met bepaalde groeipijnen gepaard gegaan. In het algemeen wordt het bestaan en de zin van de LOP's nergens gecontesteerd. Op een aantal plaatsen vormen ze het instrument om eens buiten het strikte juridische kader van het GOK-decreet over bepaalde onderwijsthema's na te denken. We zullen in de toekomst nader onderzoeken hoe we de rol van de LOP's verder kunnen optimaliseren.

Het geïntegreerd ondersteuningsaanbod heeft scholen met een minimaal aantal doelgroepeleringen de mogelijkheid geboden om bijkomende lestijden of uren per leraar te genereren. Dit aanbod heeft de scholen er tevens toe aangezet om met betrekking tot het realiseren van gelijke onderwijskansen op een geïntegreerde wijze samen te werken. De scholen zijn ondersteund door het steunpunt GOK en door het groot aanbod aan navorming in verband met de procesmatige aanpak van een geïntegreerd gelijkemansbeleid op school.

De vraag over de aanpak van armoede en kansarmoedebestrijding is natuurlijk erg algemeen. Het is duidelijk dat we deze problematiek moeten blijven opvolgen. Dit moet voor ons een permanente zorg blijven. Ik heb er daarnet al op gewezen dat we een aantal nieuwe instrumenten voor interne evaluatie willen ontwikkelen. Op welzijns-, cultuur- en onderwijsvlak worden eigen instrumenten ontwikkeld. De projectsubsidies zullen worden geëvalueerd. We zullen hier in de toekomst rekening mee houden.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Ik ben de minister zeer dankbaar voor zijn antwoord.

Mijnheer Arckens, wie een oordeel over een vraag om uitleg velt, zegt iets over de vraagsteller en over zichzelf. Ik vind het leerrijk dat u een vraag om uitleg over de transversale aanpak van de armoedeproblematiek, ditmaal toegespitst op de situatie in Brussel, als hinderlijk en ongepast beschouwt. Uw reactie leert me hoe u tegenover deze problematiek staat. Iedereen kan hier nu zelf een oordeel over vellen.

Mijnheer de minister, het Mattheuseffect is een heikel thema. Dit probleem valt haast niet op te lossen. Ik ben blij dat u hier gevoelig voor bent.

Zoals ik de minister-president, ook bevoegd voor het beleid inzake statistieken in Vlaanderen, al eens heb gezegd, ontbreekt het ons aan een manier om het Mattheuseffect precies te kwantificeren. Ons beleid inzake statistieken blijft trouwens in grote mate afhankelijk van de gegevens die op federaal niveau worden ingezameld. We weten niet of we steeds de zwakste doelgroep bereiken. We beschikken over te weinig statistisch materiaal om hierover veel verstandige uitspraken te doen. Ik ben dan ook zeer blij dat u het BRIO hier ter sprake hebt gebracht. Aangezien het steeds moeilijk zal blijven om kwantitatieve gegevens te verzamelen, moeten we misschien voor analytische toetsing opteren. Ik ben alvast blij dat BRIO ons misschien een kwantitatief budgettair meetinstrument kan bieden. Als ik het goed heb begrepen, zal dit meetinstrument in eerste instantie worden gebruikt om de Brusseltoets uit te voeren. Zelfs dit zal niet gemakkelijk zijn.

We mogen niet enkel het gemakkelijkste publiek helpen. Dit publiek is immers ten gevolge van zijn eigen mondigheid sowieso sneller geholpen. De overheid bereikt niet altijd het juiste publiek. De mensen die de overheid zou moeten rechtekken, worden vaak niet bereikt.

Ik ben zeker geen onderwijsexpert, en ik ben onder de indruk van de cijfers die u daarnet hebt verstrekt. Als ik het goed heb begrepen, is het aandeel van het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel in de GOK-lestijden van 8 percent tot 15 percent gestegen. Dit betekent dat in dit segment van het onderwijslandschap een belangrijke inspanning is geleverd.

Op een bepaald ogenblik bleek dat het versterkt inschrijvingsrecht niet steeds de gewenste resultaten heeft opgeleverd. Veel zaken zijn te afhankelijk van de mondigheid van de aanvrager.

Ik zal nooit beweren dat het allemaal gemakkelijk is. Ik heb deze vraag om uitleg gesteld om de aandacht nog wat sterker op deze problematiek te vestigen. Ik ben blij dat u hier ook mee bezig bent. Het is niet evident hier een duidelijke lijn in te trekken. Ik heb hier alle begrip voor.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Ik dank de minister voor zijn antwoord.

Mijnheer Vanackere, ik vind uw vraag om uitleg niet hinderlijk. Ik heb u gewoon al betere vragen om uitleg horen stellen. De vragen die u vandaag hebt gesteld en de antwoorden die de minister hierop heeft gegeven, hoor ik al vijf jaar aan een stuk.

Ik heb een aantal punten genoteerd waarop ik later nog dieper zal ingaan. Ik denk hierbij aan de 300.000-norm en aan het verschil tussen armoede en kansarmoede. Ik heb het hier in de VGC al vaak over gehad. Deze semantische verwarring moet eens worden uitgeklaard. Alle aspecten worden hier op een hoopje gegooid. De minister heeft het daarnet zelfs over de trekkende bevolking gehad.

Mijnheer de minister, uw antwoord biedt me de gelegenheid u in de toekomst op verschillende vlakken te bevragen of te interpellieren. Ik dank u hiervoor.

Minister Bert Anciaux: Daar ga ik niet meer op reageren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het provinciaal overlegplatform voor de gemeenten van de Vlaamse Rand

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, bij mijn vraag inspireer ik me op het onderwerp dat door u wordt beheerd, namelijk de Rand. Dat is een onderwerp waarvoor zowat iedereen tegenwoordig meer aandacht heeft.

Dat moet ons in eerste instantie verblijden. Dat heeft echter ook aanleiding gegeven tot heel wat overlegmomenten waarop mensen elkaar ontmoeten. Op zich is dat goed, maar het is echter niet altijd duidelijk hoe we de zaken van elkaar moeten onderscheiden. Ik ben dan ook gaan zoeken naar de verschillende platformen en vergaderingen die vandaag bestaan om de zogenaamde transversale politiek inzake de Rand mee gestalte te geven.

Op provinciaal niveau is een platform opgericht met de politiek verantwoordelijken van de Vlaamse randgemeenten. Mijnheer de minister, dit provinciale initiatief wordt mee door u gesteund en gedragen. Dit staat uitdrukkelijk zo vermeld in de uitnodiging aan de gemeentebesturen voor de bijeenkomst van het platform die gepland was voor juni. Volgens de uitnodiging is het de bedoeling om, binnen dit platform, inhoudelijk te werken rond twee centrale aandachtspunten in de meest brede vorm: het vrijwaren en versterken van het Vlaamse karakter in de Vlaamse Rand enerzijds en het onthaalbeleid ten aanzien van anderstaligen en nieuwkomers anderzijds. Dit alles getuigt van het besef dat een echt goed randbeleid pas lukt als alle actoren in dezelfde richting kijken en als de acties goed worden gecoördineerd en geconcentreerd. U hebt dat trouwens ook zo gesteld in uw beleidsnota. Tot zover is er dan ook geen vuiltje aan de lucht.

Mijnheer de minister, wat mijn aandacht heeft getrokken, is dat het gemeentebestuur van Wemmel blijkbaar Franstalige mandatarissen naar deze vergadering heeft afgevaardigd. Als men gemeenten of lokale overheden uitnodigt om samen na te denken over het vrijwaren en versterken van het Vlaams karakter in de Vlaamse Rand, en gemeenten een Franstalig politicus afvaardigen, dan kan men formeel gesproken niet zeggen dat er iets niet in de haak is. Toch zult u het met me eens zijn dat dit politiek minstens merkwaardig mag worden genoemd. Zijn er nog andere faciliteitengemeenten die Franstalige mandatarissen naar het platform hebben afgevaardigd? Hoe kunnen we erop toezien dat deze Fransstalige mandatarissen constructief meewerken aan de doelstellingen van het platform, met name het versterken van het Nederlandstalige karakter van de Rand?

Zijn er vanuit de faciliteitengemeenten voldoende Nederlandstalige mandatarissen afgevaardigd naar het platform om het een stevige basis te geven? Welke afspraken of initiatieven werden reeds voorgesteld of genomen door dit platform en op welke manier is er een coördinatie met de task force die door de regeringsverklaring van 18 mei werd opgericht, en die als doel heeft te zorgen voor de permanente opvolging van de beleidsinitiatieven ten aanzien van de Rand? Gaat het om twee organen die elkaar intensief op de hoogte houden van hun respectieve werkzaamheden, of is er tussen beide een zeker parallelisme?

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, het wordt inderdaad een beetje verwarrend. Ik vermoed dat de vraag van de heer Vanackere gaat over het platform waarover u al eerder hebt gesproken, onder meer in een antwoord op een vraag om uitleg. U hebt gezegd dat er een platform van de randgemeenten zal worden opgericht om de bestaande expertise te bundelen.

Verder staat er: 'Dit platform zal ook aanbevelingen doen. We laten het aan de task force over om desgevallend en mettertijd conclusies van dit platform te bespreken en overleg met hen te plegen.' Als het inderdaad de bedoeling is dat het platform samenwerkt met en ideeën levert aan de task force, dan lijkt het me inderdaad nogal eigenaardig dat de besturen van de randgemeenten Franstaligen afvaardigen om deel te nemen aan de besprekingen van dat platform.

Mijnheer de minister, ik kan me niet inbeelden dat daar veel constructieve voorstellen uit kunnen voortvloeien die de task force zou kunnen gebruiken. Ik zou dan ook graag van u weten waarover het nu in feite gaat. U had ook aangekondigd dat de task force, die nu toch al een tijdje aan het werk is, zesmaandelijks verslag zou uitbrengen aan de commissie. Wat is de stand van zaken? Mogen we inderdaad een mededeling verwachten?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Van Nieuwenhuysen, naar aanleiding van de beleidsbrief die we zullen indienen, zullen we een stand van zaken moeten opmaken. Ik ga ervan uit dat die stand van zaken essentieel is in de discussie over de beleidsbrief. We zullen ervoor zorgen dat we u dan kunnen informeren. Ik ga nu geen geïmproviseerd antwoord geven op uw vragen, want ik zou zaken kunnen vergeten of me vergissen.

Mijnheer Vanackere, het platform is in de eerste plaats een initiatief van de gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant die verantwoordelijk is voor het Vlaams karakter, de heer De Coninck. Mijn rol beperkt zich tot een brugfunctie met de Vlaamse Regering en een eventuele ondersteuning op het vlak van studie en onderzoek indien een van de besproken thema's dat zou vereisen. Het initiatief van de heer De Coninck beantwoordt inderdaad aan wat we hebben gezegd bij het concipiëren van het beleid voor deze legislatuur. Samenwerking tussen alle actoren,

onder andere met de gemeentebesturen, is daarbij belangrijk. We gaan er dan ook van uit dat er best enige organisatie en structuur wordt ingebracht.

Het platform is tot op heden twee keer samengekomen in het PIVO in Asse. De installatievergadering vond plaats op 20 juni. Een tweede vergadering heeft plaatsgehad op 19 september. De volgende vergadering is gepland op 28 november.

Mijnheer Vanackere, er werden 23 randgemeenten aangeschreven om deel te nemen aan het platform, waaronder de zes faciliteitengemeenten. Linkebeek en Kraainem hebben laten weten geen interesse te hebben. De vier andere faciliteitengemeenten hebben wel afgevaardigden aangeduid. Voor Drogenbos is dat de heer Smets, gemeenteraadslid van de oppositie. Hij komt enkel als waarnemer. Hij mag niet spreken namens de gemeente. Drie gemeenten hebben alle Franstalige mandatarissen aangeduid. Voor Wezembeek-Oppem zijn dat de schepenen Sala en Geerseau-Desmet, die beiden aanwezig waren op de beide vergaderingen, voor Wemmel schepenen Carpriau, die aanwezig was op 20 juni, en schepenen Andries, die beide keren afwezig was. Voor Sint-Genesius-Rode is dat schepenen Rutsaert, die aanwezig was op 20 juni. Op 19 september heeft hij zich laten vervangen door gemeenteraadslid Ouwerx.

Er zal de gemeenten worden gevraagd een charter te ondertekenen, waarin de deelnemers aan het platform zich engageren te waken over het Vlaams karakter van hun gemeente en al het mogelijke te doen om dat Vlaams karakter te vrijwaren en te versterken. Gemeenten die dit niet doen, zullen niet meer worden uitgenodigd. Ik heb de tekst van dat charter bij. De inhoud is bijzonder duidelijk. Zo staat er dat de gemeenten achter maatregelen staan die het territorialiteitsbeginsel bevestigen en dat de taalwetgeving strikt moet worden toegepast en gerespecteerd. De inhoud is dus voor weinig interpretatie vatbaar. Aan de deelnemers zal worden gevraagd het charter te ondertekenen. Ik zal de commissieleden een kopie van de tekst bezorgen.

Eigenlijk is er maar één Nederlandstalige mandataris uit de faciliteitengemeenten afgevaardigd. Er is een andere instantie waarmee ik vergader, namelijk de Conferentie van de Vlaamse Mandatarissen. Ze groepeerde de Vlamingen in de besturen van de faciliteitengemeenten. Ik ben daar ook bij betrokken. Ik ben op een vergadering aanwezig geweest. Ook op mijn kabinet is er overleg geweest. Ik heb de verte-

genwoordigers dus persoonlijk leren kennen. Een van mijn medewerkers is altijd aanwezig op die vergaderingen.

Op 19 september heeft de eerste echte werkvergadering plaatsgehad. Het charter werd aangenomen en zal worden voorgelegd aan de verschillende gemeenten. Ook het thema Huisvesting werd toen behandeld. Het gemeentelijk reglement inzake de verkoop van bouwgronden van de gemeente Zemst werd besproken, net als het provinciaal reglement inzake huisvestingsinitiatieven.

De band tussen het platform en de task force wordt verzorgd door de kabinetsdirecteur van gedeputeerde De Coninck. Hij is namens de provincie afgevaardigd in de task force. De secretaris van de task force wordt eveneens uitgenodigd op het platform van de gemeenten van de Vlaamse Rand, zodat de afstemming tussen beide instrumenten mogelijk is. Ook mijn kabinetsmedewerkers en de directeur van vzw De Rand zijn op beide vergaderingen aanwezig. Tijdens de vergaderingen van de task force wordt uiteraard ook verslag uitgebracht over de resultaten van het platform en vice versa. Er wordt dus op een zeer soepele manier via verschillende personen gezorgd voor een voortdurende brugfunctie tussen beide.

Ik leg er nogmaals de nadruk op dat we niet in de plaats van de provincie Vlaams-Brabant een dergelijke organisatie kunnen of willen oprichten. Het is belangrijk dat de provincie zich verantwoordelijk opstelt en van het platform een levendig orgaan tracht te maken.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het idee van het charter is bijzonder opportuun en goed gevonden. Het is wijs om op die manier verder te werken. Ik ben heel tevreden dat u verwijst naar de Conferentie van de Vlaamse Mandatarissen. Onze fractie heeft er al met enige regelmaat op aangedrongen om die groep van mensen zeker niet vergeten in al deze overlegstructuren.

Als ik het goed heb begrepen, hebben de directeur van vzw De Rand en een aantal medewerkers van de verschillende politiek verantwoordelijken een dubbele pet op, zodat de informatiedoorstroming wordt verzekerd. Dat stelt me gerust. We kijken met belangstelling uit naar de beleidsinitiatieven of -voorstellen

die de verschillende groepen in de volgende maanden kunnen produceren. U hebt me in elk geval gedeeltematig kunnen geruststellen.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, wat me nog niet helemaal duidelijk is of dit platform werd opgericht op vraag van de Vlaamse Regering, of dat het om een soort eigengereid optreden gaat. In een antwoord op een schriftelijke vraag van februari 2005 kondigt u de oprichting van een dergelijk platform voor de randgemeenten aan. U maakte toen echter niet duidelijk wie daartoe het initiatief zou nemen. Kunt u dat nu verduidelijken?

Ik heb ook de indruk dat het charter tot gevolg zal hebben dat de faciliteitengemeenten zullen afhaken. Het lijkt me dan aangewezen dat de Conferentie van de Vlaamse Mandatarissen uit de Rand structureel wordt betrokken bij de werking van het platform.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik wens me hier niet uit te putten in het zoeken van een heel precies antwoord op de vraag wie nu juist het initiatief heeft genomen. Goede initiatieven hebben altijd vele vaders. Ik denk dat de zaak in de provincie al werd voorbereid voor deze legislatuur. Men kan dus zeker niet zeggen dat dit de verdienste is van deze minister.

We hebben het initiatief wel gesteund, onder andere door in de beleidsbrief te stellen dat we dit soort samenwerking belangrijk vonden. Ik heb het ook aangemoedigd door persoonlijk aanwezig te zijn op de oprichtingsvergadering. Ik vind het zeer goed dat dit gebeurt. Het initiatief is een voorbeeld van wederzijdse ondersteuning en beantwoordt volledig aan mijn beleidsintenties.

Het stoort me niet dat het initiatief werd genomen door de provincie voor deze legislatuur. Het is misschien meer de taak van een provinciebestuur om een dergelijke informele groepering tot stand te brengen dan die van de Vlaamse Regering. De vraag voor mij is enkel of het gebeurt. Als het initiatief bestaat, proberen we goed samen te werken.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, we zouden wel eens in de heel vervelende situatie terecht kunnen komen dat net de gemeenten die u wilt bereiken, afhaken en het charter niet tekenen. Ik heb akte genomen van feit dat het initiatief weliswaar wordt gesteund door de Vlaamse Regering, maar eigenlijk uitgaat van de gedeputeerde en de provincie. Dat is ook heel normaal. Met mijn overweging richt ik me dan ook niet rechtstreeks tot u.

De betrokken gemeenten hebben allemaal een Vlaamse schepen. We zouden kunnen overwegen ook mensen met een adviserende stem of als observator uit te nodigen naar de werkzaamheden van die vergadering. Anders ontstaat de vreemde situatie dat een aantal gemeenten waarvoor de doelstellingen zijn opgemaakt, niet eens aanwezig zijn, zelfs niet om te horen wat er wordt gezegd.

Mijnheer de minister, ik vraag u niet om hierover onmiddellijk een reactie te geven. U zou dan terecht antwoorden dat ik me tot het provinciebestuur zou moeten wenden. Ik maak me toch zorgen dat uitgerekend die groep van gemeenten afwezig zou blijven op een dergelijk platform.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
